

Luota älykkääseen intuitioon

Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon ELY-keskukset
14.4.2023

Asta Raami
taiteen tohtori, intuition tutkija ja tietokirjailija
www.innerversity.org

Intuitio

– onko se epäluotettavaa mutua ja vähempiarvoista ajattelua?

Missä ja miten sitä voisi hyödyntää?

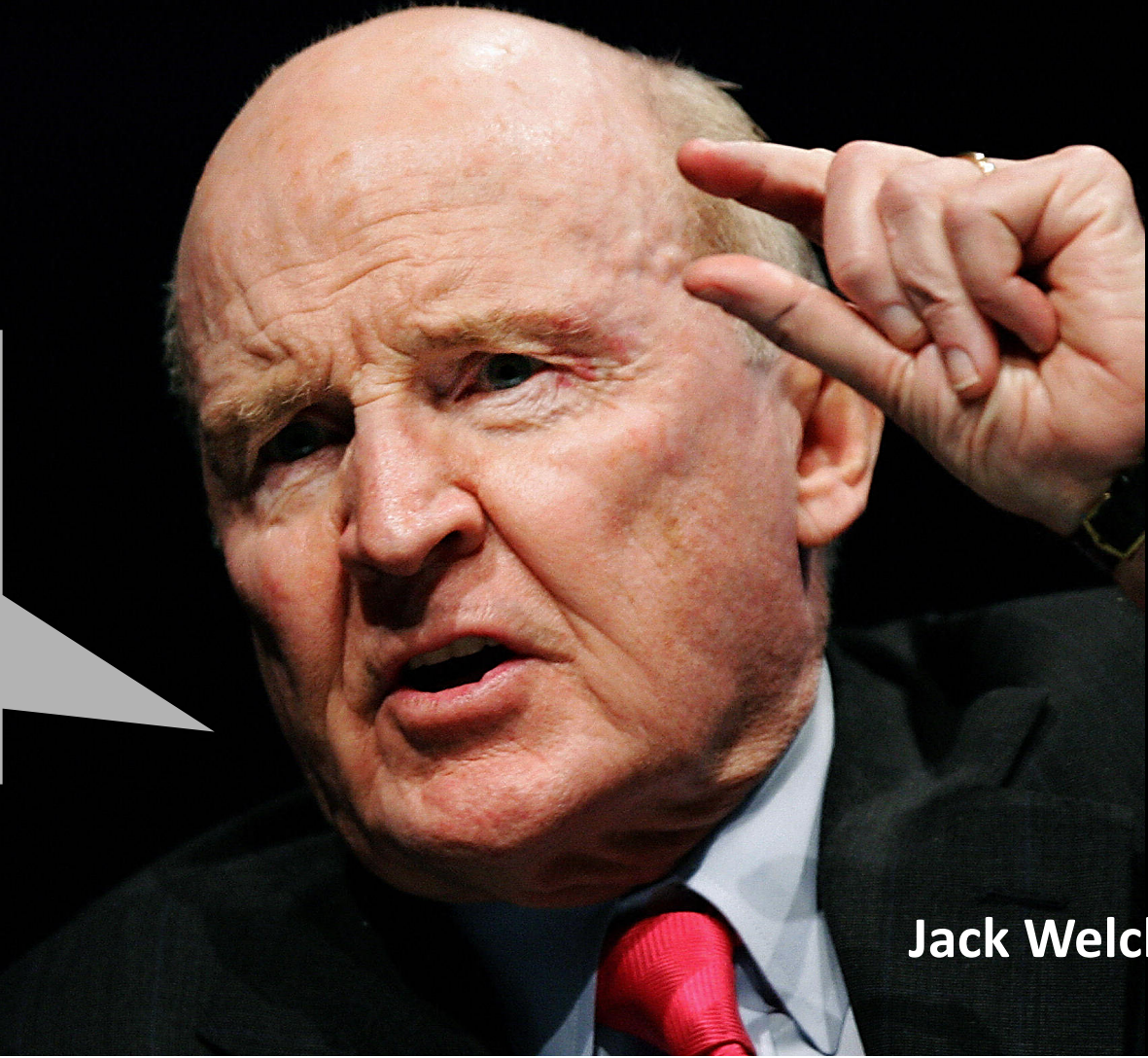
Ole rohkea ja seuraa
sydäntäsi ja intuitiotasi.
Jotenkin ne jo tietävät
miksi haluat tulla.

Steve Jobs, Apple

Jos minulla on tunne,
että jostain asiasta tulee
menestys, niin luotan
siinä intuitiooni.

Bill Gates, Microsoft

A close-up photograph of Jack Welch, an older man with a balding head and a serious expression. He is wearing a dark suit, a light blue shirt, and a red tie. His right hand is raised, with his index finger pointing directly at his temple. The background is dark and out of focus.

Monimutkaisissa
päätöksissä luota
intuitioosi.
Se on useimmiten
oikeassa.

Jack Welch, GE

Yrityksemme
ensimmäinen
miljardi tehtiin
kahdella hypyllä
tuntemattomaan.

Ari Lahti, Icecapital

Bob Dylan, muusikko

Blowing in the wind -
kappale syntyi
lyhyenä
valveillaolon
hetkenä
keskellä yötä.

J.K. Rowling, kirjailija

Harry Potter -teos
rullautui mieleeni
junassa
matkalla
Manchesterista
Lontooseen.

Juha Hernesniemi, neurokirurgi

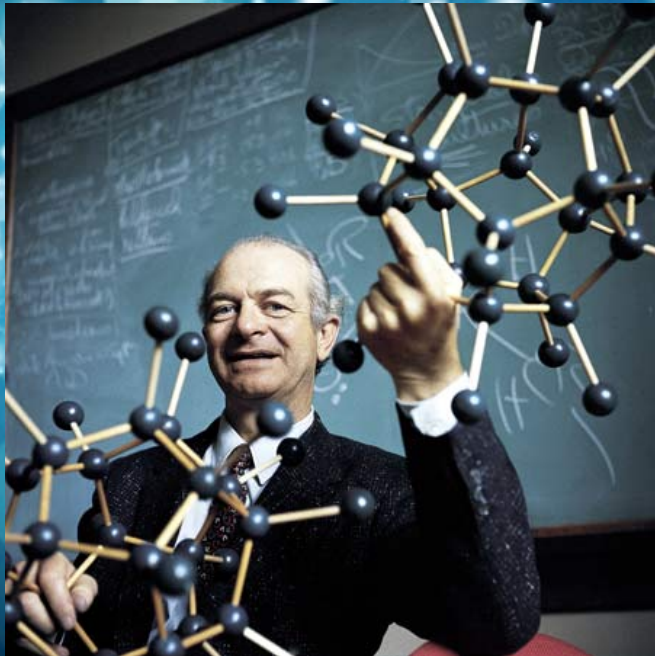

Menestykseni
salaisuus on periksi-
antamattomuus.
En pelastaudu
selityksellä, että
tilanne on mahdoton.

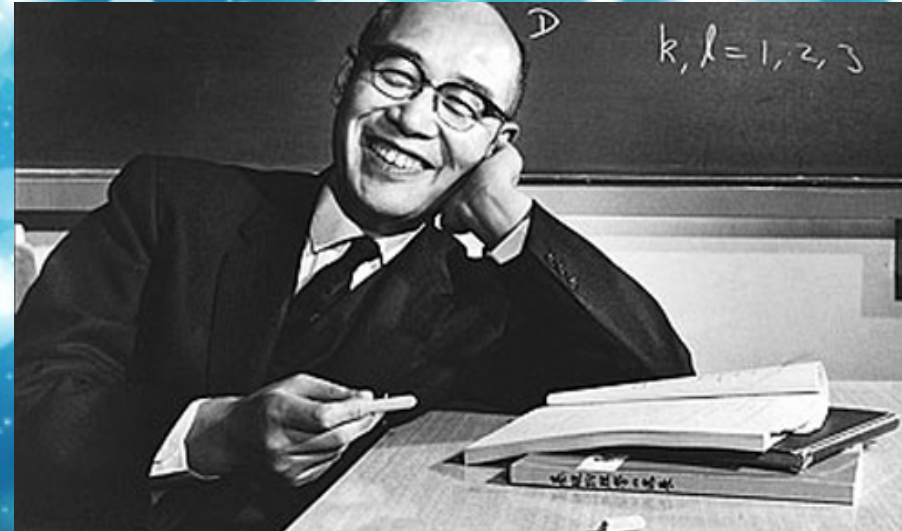
Intuitio on
minulle kaikki
kaikessa!

*Stuart Parkin,
Millennium-teknologiapalkinto 2014*

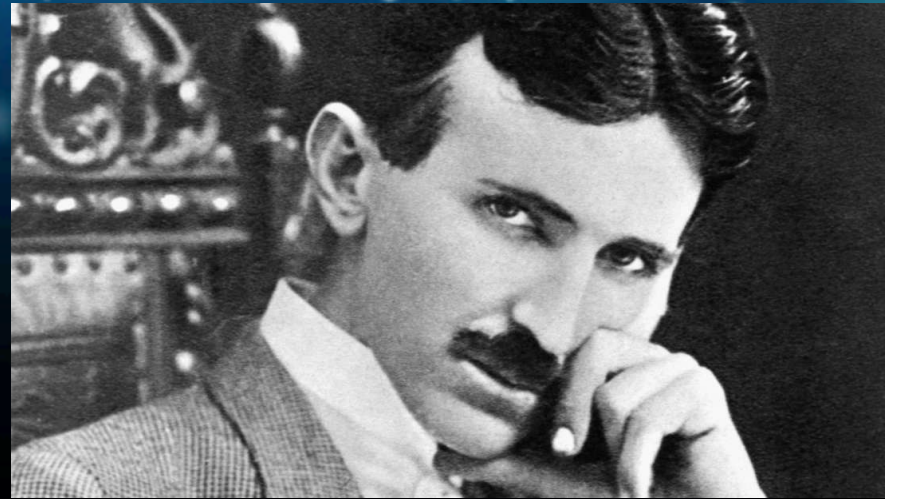
**Linus
Pauling**

**Barbara
McClintock**

**Hideki
Yukawa**

**Nikola
Tesla**

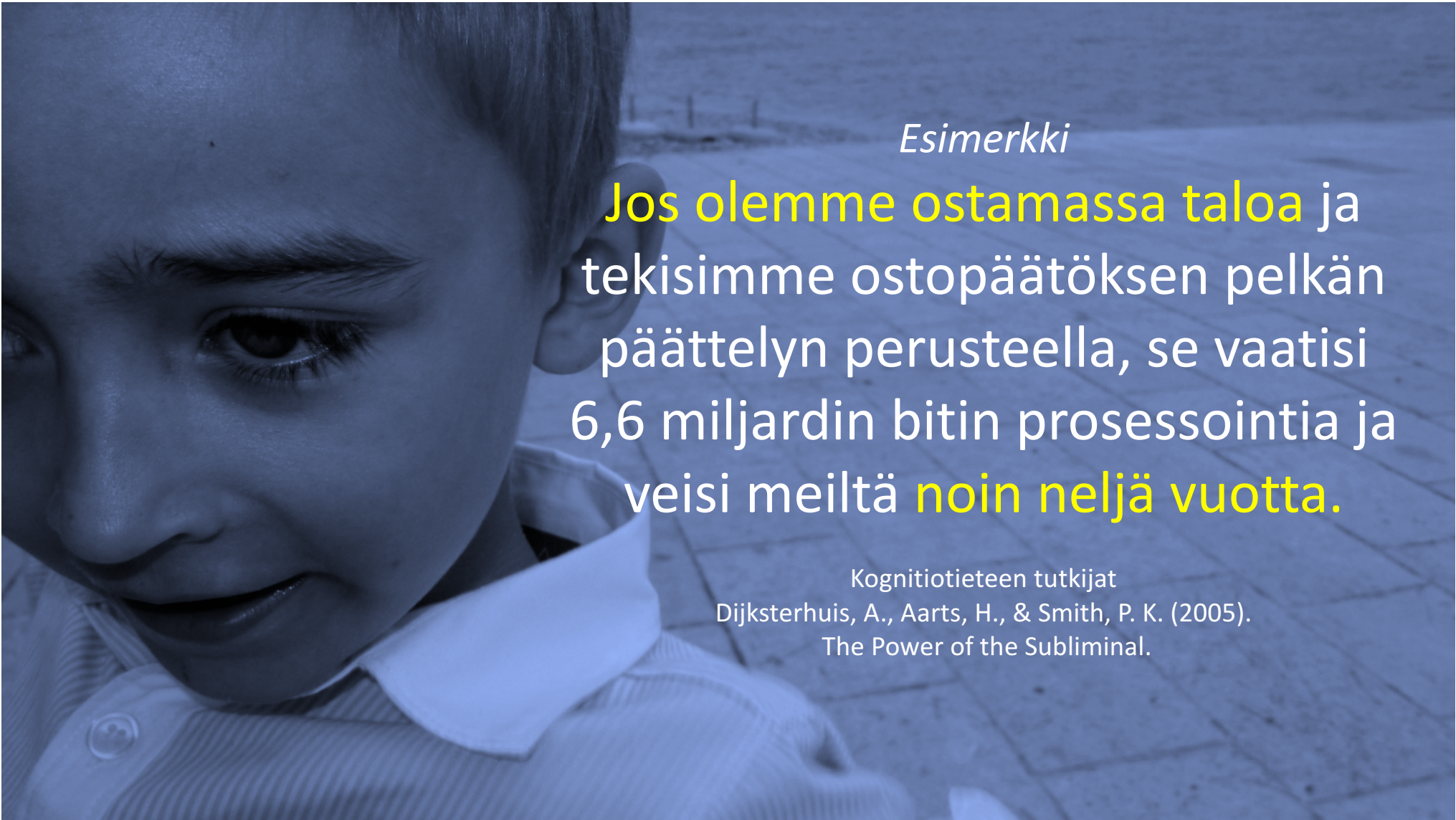

Aivot ovat nerokas
yhteistoimintaelin.

Ajattelemme
tietoisesti (systemi 2) ja
intuitiivisesti (systemi 1).

Kahneman: Ajattelu, nopeasti ja hitaasti, 2011

Esimerkki

Jos olemme ostamassa taloa ja tekisimme ostopäätöksen pelkän päättelyn perusteella, se vaatisi 6,6 miljardin bitin prosessointia ja veisi meiltä noin neljä vuotta.

Kognitiotieteen tutkijat

Dijksterhuis, A., Aarts, H., & Smith, P. K. (2005).

The Power of the Subliminal.

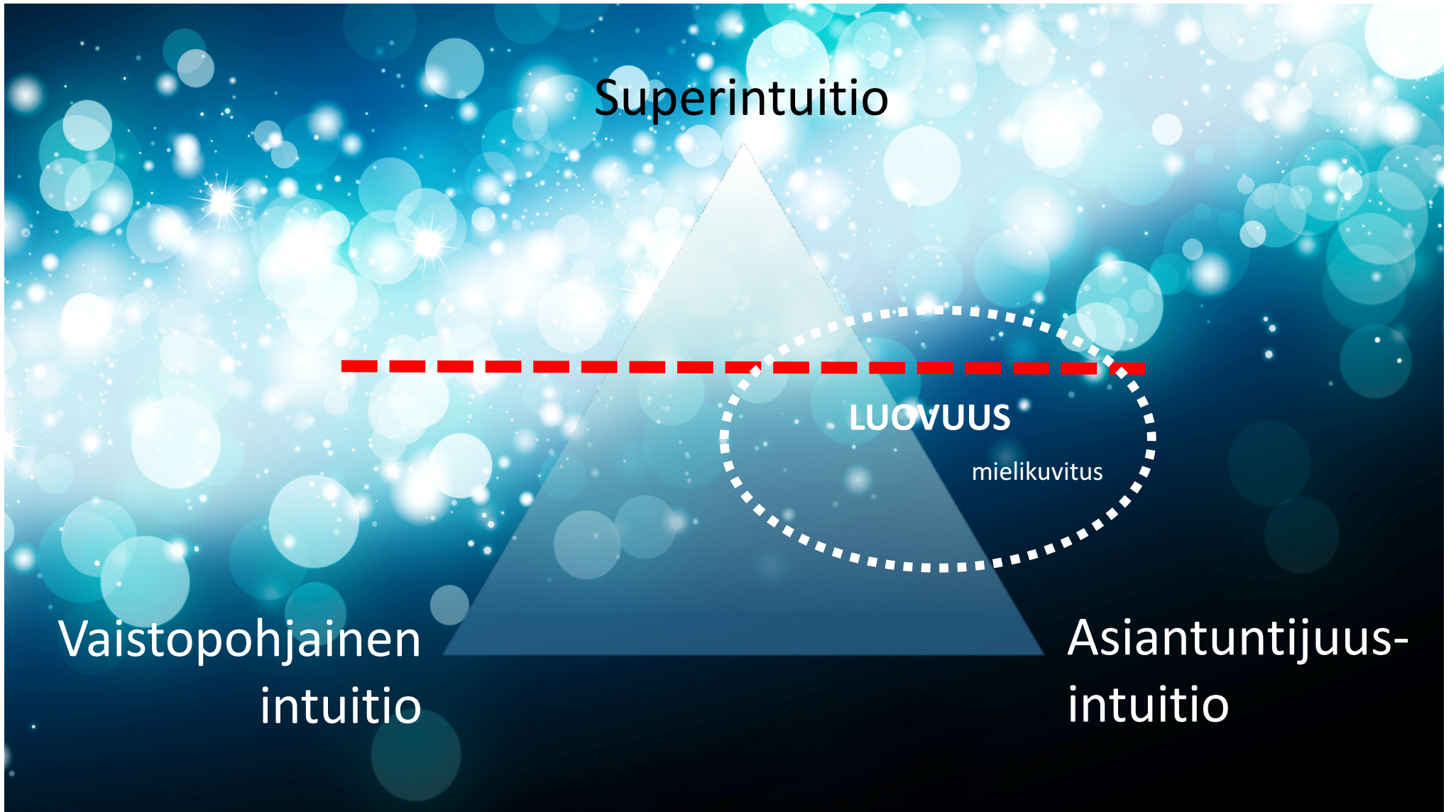
Superintuitio

LUOVUUS

mielikuvitus

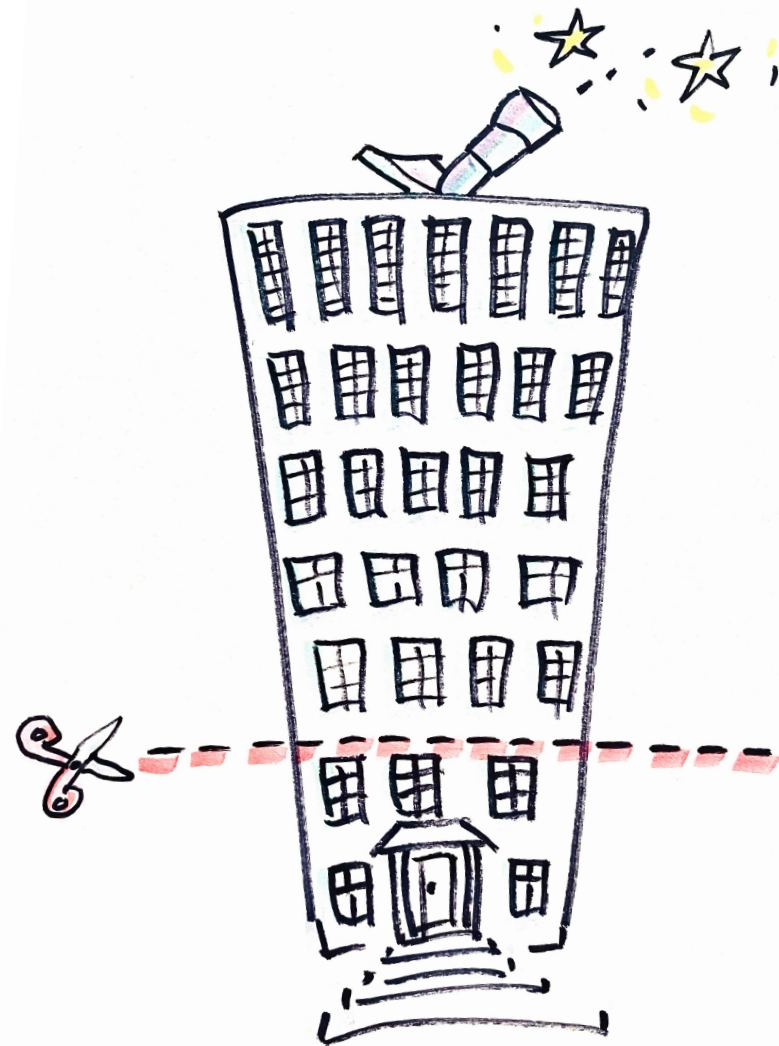
Vaistopohjainen
intuitio

Asiantuntijuus-
intuitio

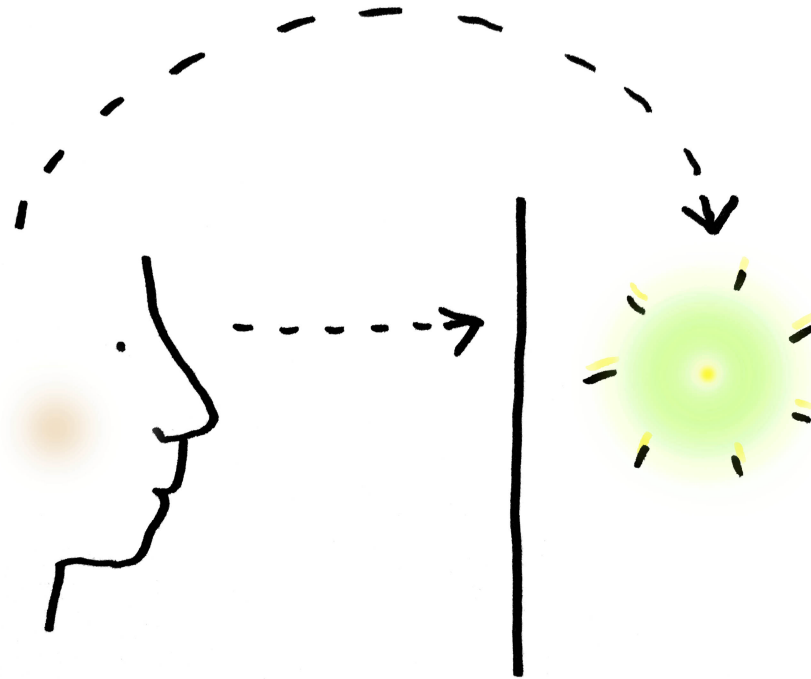

Meissä on
monenlaista tietoisuutta.

Usein saamme tuoda
esille vain päättelyn
– vaikka nerokkain
potentiaalimme löytyy
intuition hyödyntämisestä.

Intuition näkökulmasta mahdottomia ongelmia ei ole.

On vain kyvyttömyyttä nähdä ratkaisuja.

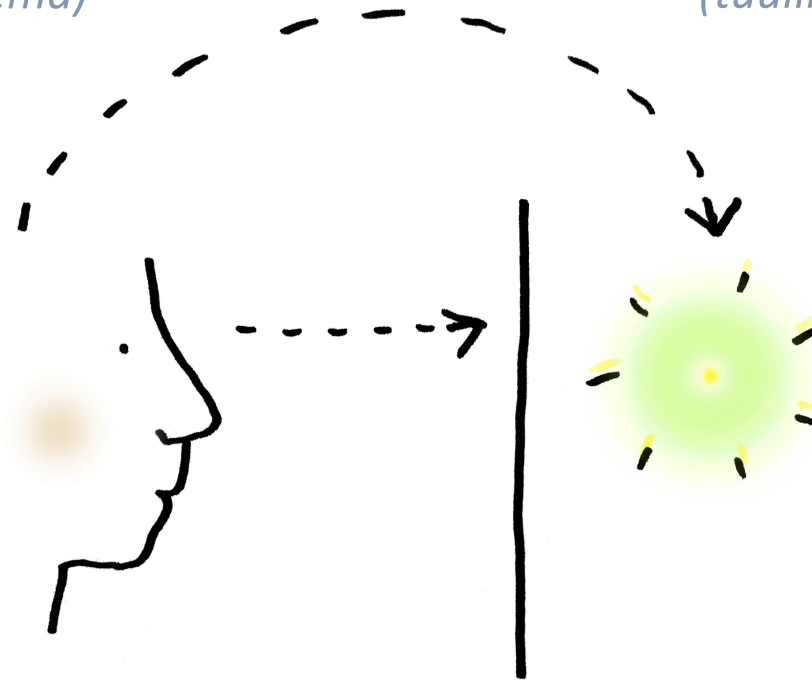

Mitä monimutkaisempia tai
— järjettömämpiä tilanteet ovat,
sitä enemmän tarvitsemme
uuden näkökykyä ja oivalluksia.

Tunnettu logiikka

(peruutuspeilin maisema)

*Data
Päättely
Analyysi
Luokittelu
Vertailu
Jäsennys
jne...*

Piilossa oleva logiikka

(tuulilasista aukeava maisema)

*Se, että jokin
tuntuu oikealta
tai luotettavalta
ei ole tae
vielä mistään!*

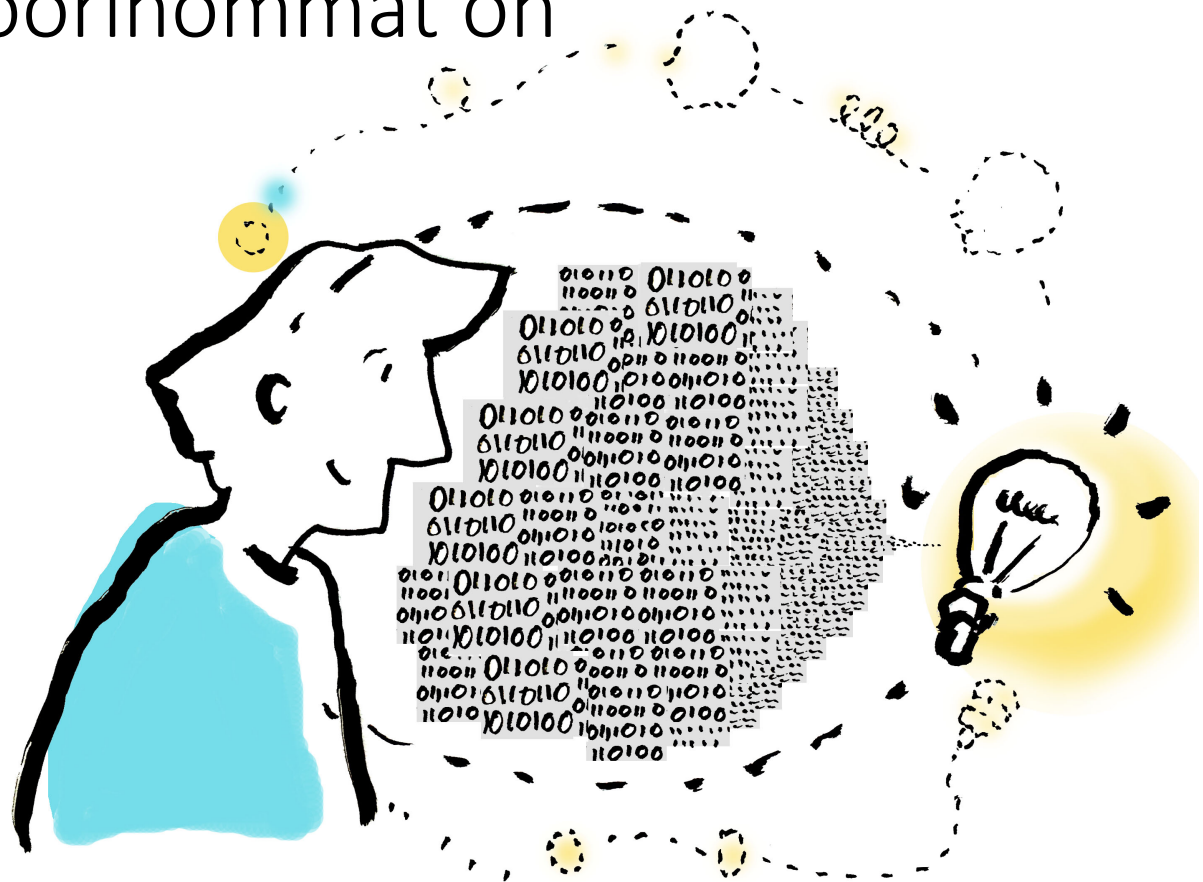
Kumpikin tarvitsee omanlaisiaan tarkastelupisteitä.

Näkökyky ja insinöörihommat on pidettävä erillään.

Intuitio luo oikopolkuja,
ohituskaistoja ja
avaa uusia näkymiä.

Täysin uuteen ei johda polkua,
sinne pitää hypätä.

Intuitio on välillä
järjetön ajatus, joka on
uskallettu ajatella loppuun asti.

Pohdittavaksi:
Millaisia kokemuksia
minulla on intuition käytöstä?
Mitä minun tuulilasistani näkyy?

The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic pattern of thin, bright orange and yellow lines that resemble tangled threads or a complex network of connections. These lines extend from the left edge towards the center of the slide.

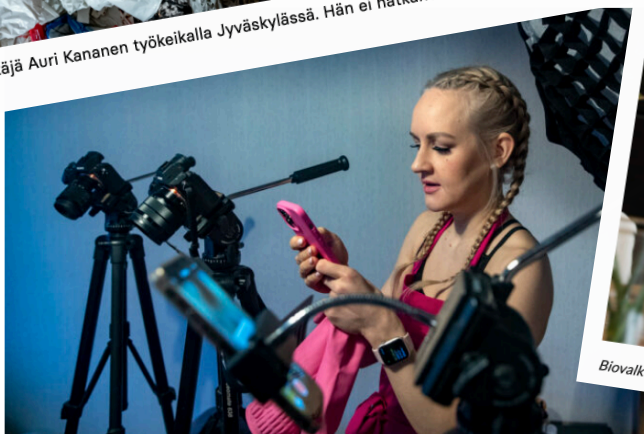
Millaiset ominaisuudet
ovat intuition käytön lisäksi
tyypillisiä keksijöille?
Miten lisätä omaa
näkökykyä?

The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic mass of thin, bright orange and yellow lines. These lines are tangled and extend towards the right, where they become sparser and more distinct. The overall effect is one of dynamic energy and complexity.

Periksiäntamattomuus.
Rohkeus.
Tuorein silmin näkeminen.
Asiantuntijuus.

Siivousyrittäjä Auri Kananen työkeikalla Jyväskylässä. Hän ei hätkähdä liikaisimmastakaan asunnosta (Anttonen)

Biovalkuainen on Maija Itkonen uusi aluevaltaus. KUVA Eemeli Sarka

Nyhtökauran ja biovalkuaisen kehittäjällä on vahvuus, joka useimmilta meiltä puuttuu. Maija Itkonen ei pelkää muutosta vaan saa siitä voimansa.

Tutkijan ja yrittäjän ammatit ovat hyvin samanlaiset. Yrittäjänä paineet ovat silti kovemmat: rahoitusmaailman lisäksi mukana on kuluttajamarkkina. TYÖELÄMÄPROFESSORI REETTA KIVELÄ

The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic mass of thin, wavy lines in shades of orange and yellow, resembling tangled hair or a firework trail. These lines extend towards the right, where they become sparser and more isolated. The text is positioned on the right side of the slide, overlaid on the black background.

Kyky sietää
yksinäisyyttä,
erilaisuutta ja
kritiikkiä.

Tunteet vinouttavat ajattelua

Kun voimakas tunne aktivoituu, ajattelumme menee oikosulkuun.

mm. Nummenmaa (2019) Tunnekartasto / Harari (2018) 21 oppituntia maailman tilasta

Superintuitio

*Epämukavat
tuntemukset
puskevat meidät
mielen
turva-alueelle.
Näkökulma
kaventuu.*

Vaistopohjainen
intuitio

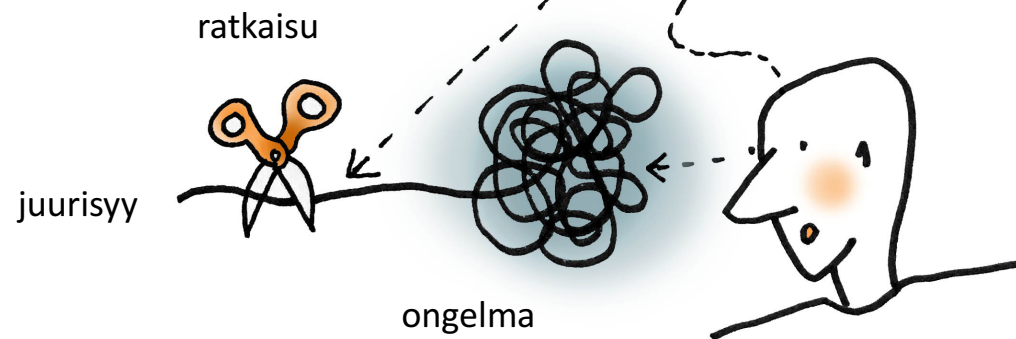
Asiantuntijuus-
intuitio

The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic pattern of thin, bright orange and yellow lines. These lines are curved and tangled, resembling a tangled mass of hair or a complex web. The lines are more concentrated on the left and fade out towards the right, where the text is located.

Kyky ottaa vastuu
ratkaisun puuttumisesta.
Kyky työskennellä
itsensä kanssa
(siirtää itsensä sivuun).

Ongelman kanssa työskentely vai itsen kanssa työskentely?

Näkökyky vai oravanpyörä?

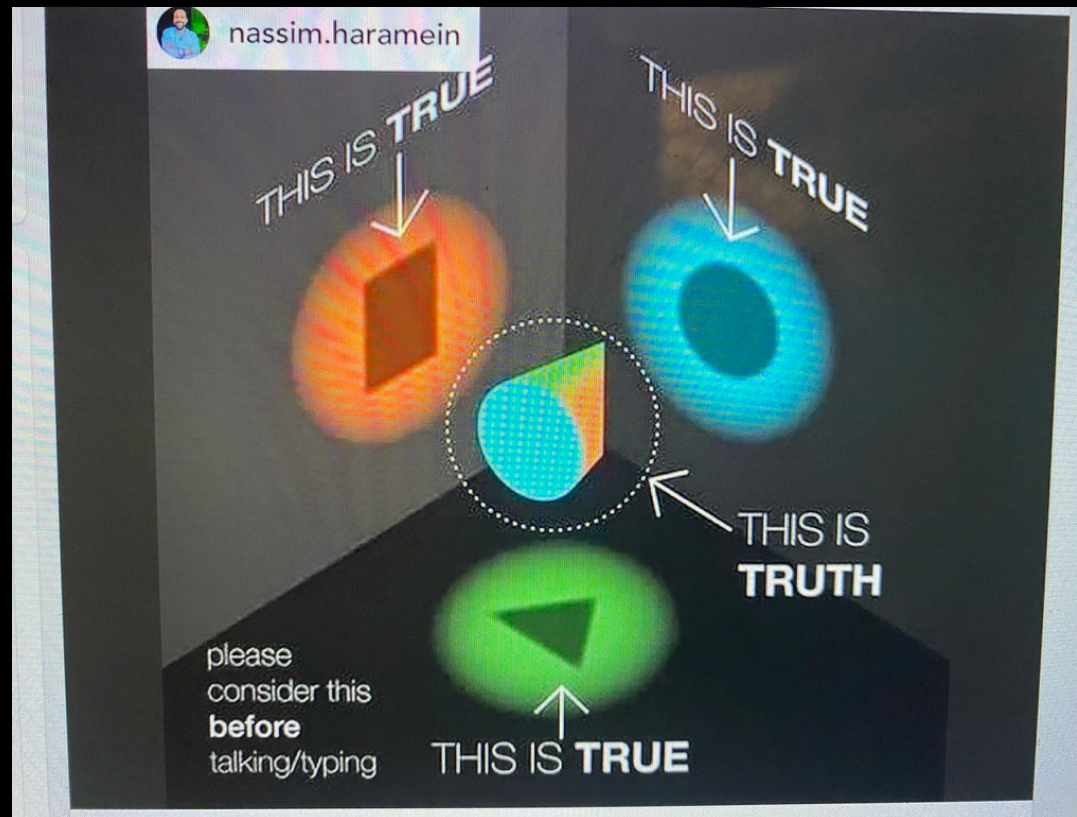

The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic pattern of thin, glowing orange and yellow lines. These lines are of varying lengths and curves, some forming loops and others extending straight out, creating a sense of movement and complexity. The lines are more concentrated on the left and fade slightly towards the right, where the text is located.

Kyky yhdistää ristiriitaista tietoa
osaksi kokonaisuutta.
Oman ajattelun haastaminen.
Mielen luovien ulottuvuuksien
hyödyntäminen.

Näkemisen yhdistyminen

Minussa itsessäni tapahtuu muutos, joka mahdollistaa näkemisen.

laajempi näkökyky, radikaaliluovuus
energian ja voimavarojen säästäminen
ihmeelliset oikotiet ja ajoitukset,
uudet ovet, edelläkävijyys

LUOMISVOIMAA!

tuoreet havainnot
fyysinen maailma

erottelukyky
terävät kysymykset

Jokaisen ihmismieli toimii
nerokkaasti ja elegantisti,
valmiina ratkaisemaan
mahdottomalta näyttävää.

*Avaimet ihmeisiin
olemme saaneet
syntymälahjana.*

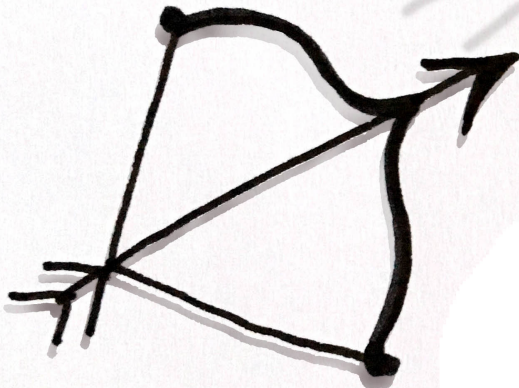
The background of the slide is a solid black field. On the left side, there is a dense, chaotic mass of thin, glowing orange and yellow lines. These lines are of varying lengths and curves, creating a sense of movement and complexity. Some lines extend from this mass towards the right, where the text is located.

Miten opin
käyttämään
ja lukemaan
omaa intuitiota
paremmin?

Voit tähdätä suoraan kohti ihmettä

2. Virittyminen

testaa mikä toimii sinulla

3. irtipäästäminen

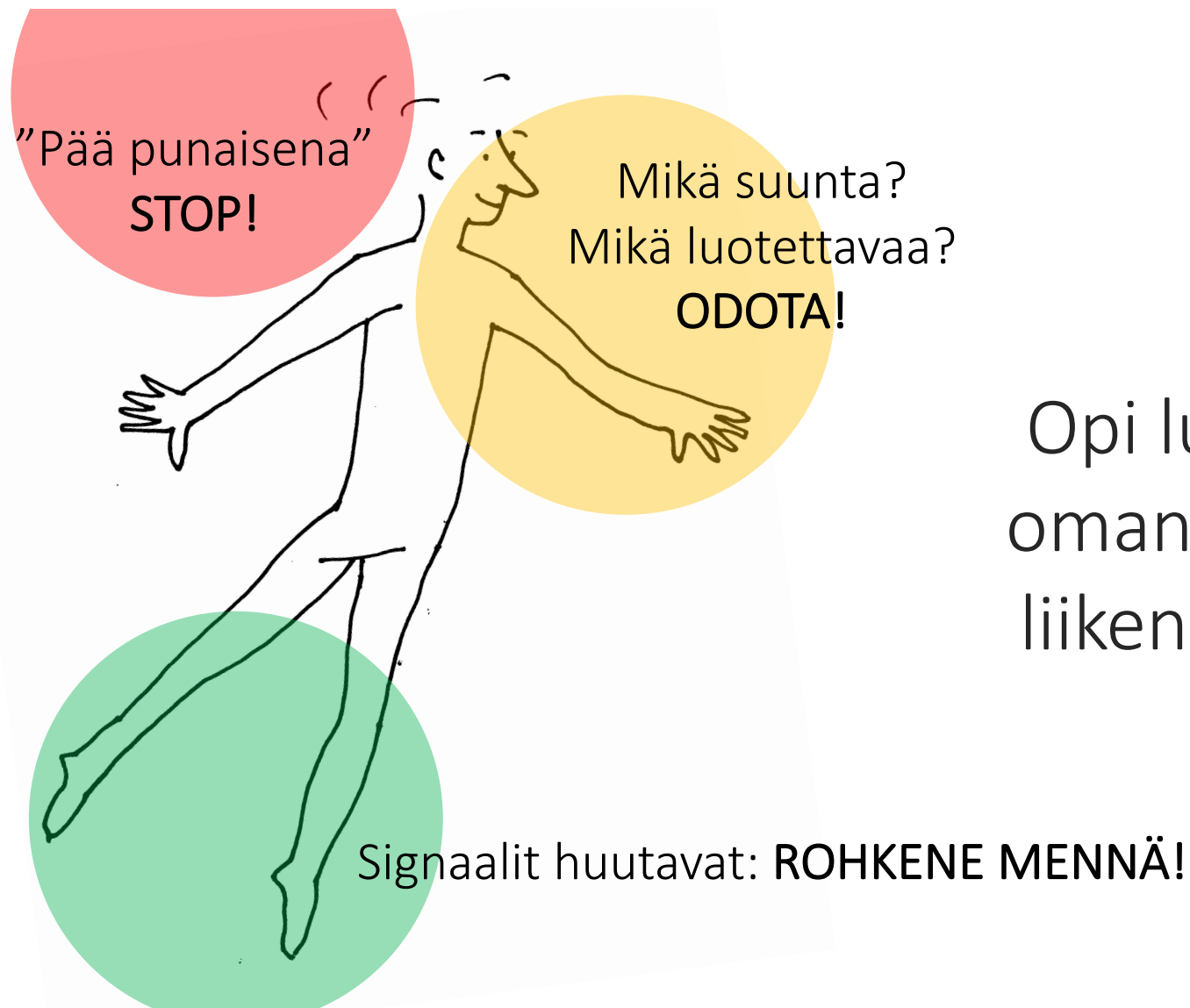
ihmettele, antaudu

1. maali

periksiantamattomuus

Opi lukemaan
oman intuitiosi
liikennevaloja.

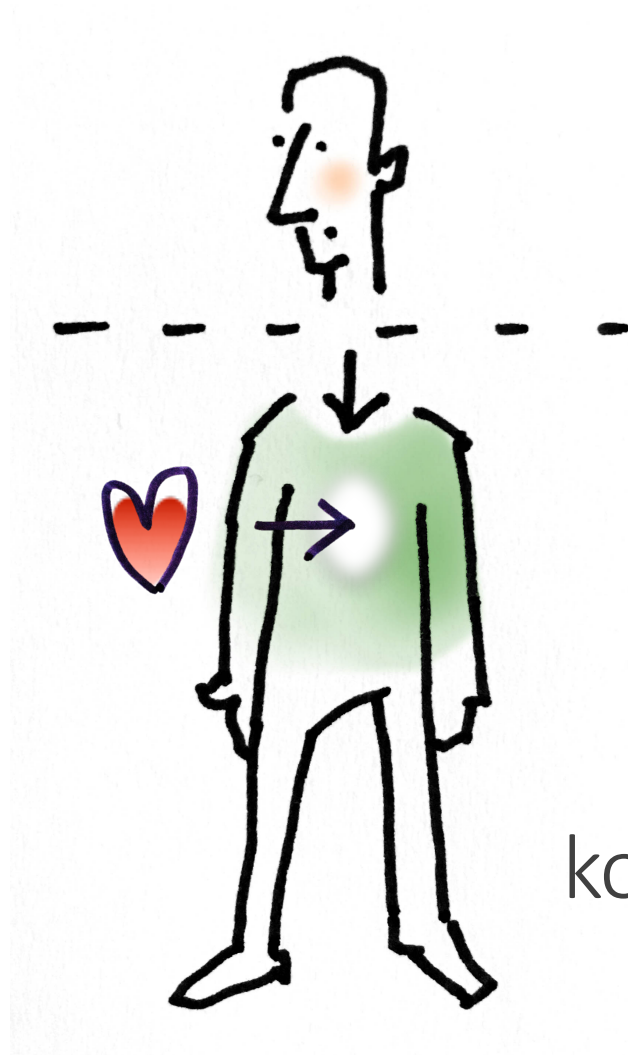
Inspiroivaa matkaa!

asta.raami@innerversity.org

Pohdittavaksi:
Miten minä voisin
hyödyntää kuulemaani työssä,
liiketoiminnassa, muutoksessa?

Viime kädessä meillä on
vain yhteysongelma.

Yhteys ratkaisuun puuttuu.

Sen löytymisessä auttaa
koko ihmisyyden hyödyntäminen.

Lähteitä ja kirjallisuutta:

- Bastick, T. (2003). *Intuition: Evaluating the construct and its impact on creative thinking*. Stoneman & Lang.
- Bowden, J., & Marton, F. (2004). *e University of Learning: Beyond Quality and Competence*. London; Sterling, VA: Routledge.
- Davis-Floyd, R., & Davis, E. (1997). Intuition as Authoritative Knowledge in Midwifery and Homebirth. In *Looking intuit: A Phenomenological Exploration of Intuition and Attention* (pp. 145–176). New York: Routledge.
- Dijksterhuis, A., Aarts, H., & Smith, P. K. (2005). The Power of the Subliminal: On Subliminal Persuasion and Other Potential Applications. Teoksessa R. R. Hassin, J. S. Uleman, & J. A. Bargh (Toim.), *The new unconscious* (s. 77–106). Oxford University Press.
- Glöckner, A., & Witteman, C. (2010). Foundations for tracing intuition: Models, findings, categorizations. In A. Glöckner & C. Witteman (Eds.), *Foundations for tracing intuition: Challenges and methods* (pp. 1–23). Hove, East Sussex, New York, NY: Psychology Press & Routledge.
- Halinen, I. ym. (2016) Ajattelun taidot ja oppiminen. PSkustannus.
- Hawkins, D. R. (2014) *Letting Go – The Pathway of Surrender*, Hay House, California.
- Hawkins, D. R. (2013) *Power vs. Force*, Hay House, California.
- Harari, Y. N. (2018) 21 Oppituntia maailman tilasta, Bazar
- Hari, J. (2019) *Mielen yhteydet. Masennuksen todelliset syyt*. Bazar.
- Hollingsworth, J. R. (2007). High Cognitive Complexity and the Making of Major Scientific Discoveries. Teoksessa Sales, A. ja Fournier, A. (toim.), *Knowledge, Communication, and Creativity* (s. 129–155). Sage Publication.
- Holton, G. J. (1973). *Thematic origins of scientific thought; Kepler to Einstein*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Holton, G. J. (1978). *The scientific imagination: case studies*. Cambridge, [Eng.]; New York: Cambridge University Press.
- Kahneman, D. (2011). *Thinking, fast and slow*. New York: Farrar, Straus and Giroux.
- Kautz, W. H. (2005). Opening the inner eye: explorations on the practical application of intuition in daily life and work. iUniverse.
- Keller, E. F. (1983). *A feeling for the organism: the life and work of Barbara McClintock*. San Francisco: W.H. Freeman.
- Klein, G. (2004). *The Power of Intuition: How to Use Your Gut Feelings to Make Better Decisions at Work*. Crown Business.
- Larsson, U. (2001). *Cultures of creativity: the centennial exhibition of the Nobel prize*. Canton, MA: Science History Publ.

- Laughlin, C. (1997). The Nature of Intuition: A Neurophysiological Approach. Teoksessa R. Davis-Floyd & P. S. Arvidson (toim.), *Intuition: The Inside Story: Interdisciplinary Perspectives* (s. 19–37). Routledge.
- Lipton, B. H. (2018) Ajatuksen biologia. Tietoisuuden, aineen ja ihmeiden avaimet. Viisas Elämä.
- Marton, F. (2014). Necessary Conditions of Learning. New York u.a.: Routledge.
- Mälkki, K. (2019). Coming to grips with edge-emotions: The gateway to critical reflection and transformative learning. In A. Kokkos, F. Finnegan & T. Fleming, *European perspectives on transformative learning*. Palgrave Macmillan.
- Mälkki, K. & Raami, A. (2019). Transformative learning to solve the impossible: Edge emotions and intuition in expanding the limitations of our rational abilities. In: E. Kostara, A. Gavrielatos, and D. Loads (Eds), *Transformative Learning Theory and Praxis; New Perspectives and Possibilities*. London: Routledge.
- Nelson, H. G., & Stolterman, E. (2003) *The Design Way: Intentional Change in an Unpredictable World: Foundations and Fundamentals of Design Competence*. Publications Technology Educational :N.J ,Cliffs Englewood .
- Nummenmaa, L. (2019) Tunnekartasto – kuinka tunteet tekevät meistä ihmisiä. Tammi.
- Peltola, H. (2020) Yhtä ja kaikki – näe ja ole maailma. Basam Books.
- Raami, A. (2015). *Intuition Unleashed*. Doctoral dissertation, Aalto University. Open access.
- Raami, A. (2016). *Älykäs intuitio ja miten käytämme sitä*. Kustantamo S&S.
- Raami, A. (2018). Towards solving the impossible problems. In J. W. Cook (Ed.), *Sustainability, human well-being and the future of education* (pp. 201–233). London: Palgrave Macmillan.
- Raami, A. (2019). Solving the Impossible – How to harness three diverse intuitions in teams. In J. Liebowitz (Ed.), *Developing Informed Intuition for Decision Making*. Taylor & Francis.
- Raami, A. (2020). Intuitio3 – Yhteys mahdollisuuden ratkaisuun. Otava.
- Shavinina, L. V. (Ed.). (2009). Scientific Talent: The Case of Nobel Laureates. In *International Handbook on Giftedness* (pp. 649–669). Dordrecht: Springer Netherlands.
- Shavinina, L. V., & Seeratan, K. L. (2004). Extracognitive Phenomena in the Intellectual Functioning of Gifted, Creative, and Talented Individuals. In Larisa V. Shavinina & M. F. Ferrari (Eds.), *Beyond knowledge: extracognitive aspects of developing high ability* (pp. 73–102). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Tart, C. T. (2009). *The End of Materialism: How Evidence of the Paranormal Is Bringing Science and Spirit Together*. New Harbinger Pubns.
- Zimmermann, M. (1989). The Nervous System in the Context of Information Theory. In R. F. Schmidt & P. D. D. G. Thews (Eds.), *Human Physiology* (pp. 166–173). Springer Berlin Heidelberg.